

Sanseprofiler i Socialpsykiatrisk Center

1. Resume

Socialpsykiatrisk Center i Gentofte Kommune har arbejdet med at udarbejde sanseprofiler for udvalgte borgere i Socialpsykiatrisk Center siden 2015. I 2018 modtog Socialpsykiatrisk Center støtte fra Handicaprådet med henblik på en styrket, metodisk og dokumenteret indsats i arbejdet med sanseprofiler.

Sanseprofiler belyser borgerens behov for støtte ud fra sansemønstre. Socialpsykiatrisk Centers erfaringen er, at det giver særlig god mening at tilbyde sanseprofiler for yngre borgere, der er i gang med et afklaringsforløb i jobcentret. De borgere vil dermed bedre kunne have fokus på hvordan praktikken, skole eller andet skal tilrettelægges. Erfaringen er også at et fokus på sansemønstre og ganske små ændringer i daglige gøremål kan have stor betydning for udfordringer i hverdagslivet.

2. Præsentation af Sanseprofil

Sanseprofil (Sensory Profile) er et undersøgelsesredskab til at afdække unge og voksnes evne til at affektregulere og organisere mængden af sansestimuli. Sanseprofilen består af et spørgeskema med 60 spørgsmål omkring menneskets 7 sanser.

Opfølgning på Sanseprofilen:

Socialpsykiatrisk Center har valgt at lave en opfølgning 3 måneder efter borgeren har fået sin sanseprofil. Hvis der er sket nye ting i borgerens hverdag, kan Socialpsykiatrisk Center ud fra sanseprofilen hjælpe dem videre, hvis de oplever nye udfordringer i hverdagen. På sigt også efter 6 måneder.

3. Mål for projektet

Formålet er at indføre sanseprofiler som en del af de ydelser Socialpsykiatrisk Center udbyder. Dette for at:

-borgerne kan bruge profilen som et redskab til at være mere opmærksom på egne behov og hverdagslivet

-borgerne kan bruge sanseprofilerne i samarbejde med professionelle, f.eks. kunne tage den med til møder i Jobcentret, uddannelse samt arbejdspladser.

4. Successer

I projektperioden har 18 borgere fået udarbejdet en sanseprofil. Borgerne er udvalgt af personalet der har ydet god opbakning i arbejdet med sanseprofiler.

De borgere der har deltaget, har alle syntes at det har været meget spændende at få lavet en sanseprofil, og har kunnet genkende dem selv i den analyse der er blevet udarbejdet.

Eksempler på brugen af profilen:

- Der er blevet udarbejdet forskellige handlingsstrategier til borgerne på baggrund af sanseprofilen.
- For nogle har det været nye tiltag i forbindelse med et nyt arbejde, og for andre har det været en bekræftelse i at det giver mening at de gør som de gør.
- Nogle er blevet opmærksomme på små ting de har kunnet gøre anderledes i deres hverdag, som har hjulpet dem.
- Sanseprofilen har f.eks. givet en forklaring på hvorfor det er vigtigt med struktur, overblik og pauser. For mange har det været med til at de kan acceptere, at en pause kan være en god idé, og det kan være pausen, der er med til at få dem i gang igen. Hvis der aldrig er en pause overstimuleres man, og må måske helt opgive de ting de gerne vil.

5. Tilbage meldinger og citater fra borgere og samarbejdspartnere

En yngre mand beskriver hvordan han har kunne bruge sanseprofilen, særligt ift., at begrænse stimuli til syns – og høresansen på sit nye arbejde. Han er begyndt at anvendes headset når han er på arbejde. Han får derfor lukket kollegaernes snak og telefonsamtaler ude og kan dermed lettere koncentrere sig. Han har ligeledes flyttet kontorarbejdsplads, så der nu er en væg ud mod gangen. På den måde får han minimeret synsforstyrrelserne og bliver heller ikke overrasket over at der pludselig kommer nogle bagfra.

En yngre kvinde har måtte stoppe i sin praktik i en bager, da det var for stressende. Til opfølgningssamtalen drøfter vi hvad kvinden skal være opmærksom på, inden hun kommer ud i et nyt praktikforløb. Det er vigtigt at hun på sin kommende arbejdsplads ikke oplever at skulle være alene, at arbejdet er struktureret med konkrete arbejdsopgaver fra start til slut og at hun har mulighed for at holde pauser enten udenfor eller i et tilstødende rum. Hun vil på den måde kunne begrænse sanseindtrykkene og måske ikke opleve samme mængde stress.

En kvinde oplever at hun virkelig kan genkende sig selv i den analyse der er lavet i sanseprofilen. "jeg måbede da du læste den højt". Hun vil bruge den til at lade andre forstå hende situation og hun har valgt at dele den med både familie og hendes sagsbehandler.

Citater fra borgere:

"Min sagsbehandler har været ekstrem glad for at bruge den... i stedet for bare at blive sendt ud til en psykiater... så er den mere relevant og mere brugbar i hvert fald for en selv"

"I stedet for at man kendetegnes ved at man har en diagnose, ja så kan man vise den og så forstår folk det"

"både min mor, bror og jeg kan genkende mig i sanseprofilen"

"jeg måbede da du læste den højt for"

Citater fra medarbejdere:

"Borgeren er nu opmærksom på hvornår han tilvælger eller fravælger, det er ikke noget han før har været opmærksom på"

"Det giver rigtig meget mening at vi husker X på at holde pauser, når hun begynder at blande sig for meget i de andre medarbejdere. Så er det vigtigt at hun trækker sig 5-10 min fra lokalet, går en tur udenfor eller sætter sig i sansestolen."

"Jeg tror for mine borgere har det givet sådan lidt en 'aha' oplevelse... at det egentlig bare er mine sanser jeg er udfordret på, altså er jeg ikke så meget anderledes end så mange andre"

"Jeg syntes bestemt at det har hjulpet mig til at forstå borgernes problematik endnu bedre"

Citat fra sagsbehandler:

Jeg har haft to borgere, som har fået udarbejdet en sanseprofil. Det er mit indtryk, at det har givet begge borgere en bedre forståelse af deres udfordringer samt redskaber til at takle disse udfordringer i dagligdagen. Jeg tænker også, at det har givet borgeren en mulighed for aktivt at bruge profilen til at finde en vej til forandring/ udvikling.

6. Perspektivering

Målet for projektet var at sanseprofilen skulle blive en del af Socialpsykiatrisk Centers tilbuds-palette og det er lykkedes.

Borgerne der har indgået i projektet har sat stor pris på sanseprofilen. Sanseprofilen giver mening for også for sagsbehandlere og øvrige samarbejdspartnere. Borgerne føler sig både forstået og set, de har genkendt sig selv og med stor glæde delt den med forskellige mennesker i deres netværk.

Fremadrettet skal Socialpsykiatrisk Center arbejde på at sanseprofilen kommer i spil hos endnu flere af de borgere hvor det er relevant. Socialpsykiatrisk Center vil have særligt fokus på den yngre borgergruppe og hovedsageligt dem der står over for forandringsprocesser, som at skulle starte i praktik, uddannelse eller andet nyt i deres hverdag. Her har det vist sig at sanseprofilen er et meget brugbart redskab.

Socialpsykiatrisk Center har opnået en bred baggrundsviden, er blevet styrket fagligt i forhold til, hvad der helt præcist sker i kroppen og hjernen, når vi taler om sanser.

Socialpsykiatrisk Center er derfor i stand til at gennemgå og uddybe sanseprofilerne på et højere fagligt niveau, så analyserne fremstår med mere validitet.

Socialpsykiatrisk Center samarbejder med ergoterapeuterne på JAC omkring sanseprofiler og ser et stort perspektiv i det nyere samarbejde omkring Snoezelhuset i Gentofte Kommune. I gennem det samarbejde vil borgerne kunne tilbydes sensoriske input for fx at kunne øge deres aktivitetsniveau, opleve mindre motorisk uro, bedre søvn eller fx opleve en øget kropsfornemmelse efter et besøg i Snoezelhuset.

Arbejdet med sanseprofiler er blevet støttet af midler fra Handicaprådets handleplan 2018.

Evalueringen er udarbejdet af ergoterapeut Jena Skriver Lybecker (jsje@gentofte.dk) og ergoterapeut Henriette Høeg Dohn (hehc@gentofte.dk), Socialpsykiatrisk Center, Gentofte Kommune.